

Salzburg festival

ESITYKSEN KESTO

I OSA 1 tunti 9 minuuttia
väliaika
II OSA 1 tunti 7 minuuttia

Beethoven sävelsi ainoan oopperansa Fidelion vuonna 1805, ja sai siihen inspiraation Ranskan vallakumouksen ajasta. Sitä pidetään ajattomana muistomerkkinä rakkaudelle, elämälle ja vapaudelle, ihmisoikeuksien, sananvapauden ja omatunnonvapauden ylistyksenä.

FIDELIO

KAKSINÄYTÖKSINEN OOPPERA

Musiikki

Ludwig Van Beethoven

Libretto

Joseph Sonnleithner ja Georg Friedrich Treitschke
Jean-Nicolas Bouillyn romaanin Leonore pohjalta

Kapellimestari

Franz Welser-Möst

Ohjaaja

Claus Guth

TAPAHTUMAT

I NÄYTÖS: vankilan pihalla

Jaquino-niminen vartija rakastaa Marzellinea, vankilan johtajan Roccon tytärtä (*“Jetzt, Schätzchen, jetzt sind wir allein”*), mutta tyttö on torjunut ihailijansa iskettyään silmänsä vasta saapuneeseen nuoreen Fidelioon. Tulokas on kuitenkin todellisuudessa Leonore, jonka mies Florestan katosi selittämättömästi kaksi vuotta aiemmin. Hän soluttautui vankilaan koska uskoo että Florestanin vihollinen, kuvernööri Don Pizarro, on heittänyt tämän sinne virumaan. “Fidelio” on saanut Roccon luottamaan itseensä, ja päässyt tämän avustajaksi. Marzelline laulaa rakkaudestaan Fidelioon, ja toivoo voivansa naida hänet (*“O wär ich schon mit dir vereint”*). Rocco ajattelee nuoren avustajansa innon olevan itse asiassa rakkautta Marzellineen (*“Mir ist so wunderbar”*) ja lupaa naittaa nuoret toisilleen. Hän muistuttaa heitä myös siitä että raha on tarpeellista (*“Hat man nicht auch Gold beineben”*). Rocco suostuu Fidelion pyyntöön saada lisää vastuuta työssä. Näin hän pääsee Roccon kanssa tyrmään, jossa uskoo miehensä olevan (*“Gut, Söhnchen, gut”*)
Marssin soidessa kuvernööri Pizarro saapuu virkamiestensä kanssa. Kirje varoittaa häntä Espanjan ministeri Don Fernandon aiotusta tarkastuksesta vankilassa. Pizarro päättää hankkiutua eroon salavangistaan, ja riemuitsee tämän kuolemasta (*“Ha, welch ein Augenblick”*). Hän pyytää kuitenkin Roccoa murhan suorittajaksi. Rocco kieltäytyy, joten Pizarro káskee häntä kaivamaan haudan, ja päättää tehdä hirmuteon itse (*“Jetzt, Alter, jetzt hat es Eile”*). Leonore on kauhuissaan, mutta ei luovu toivosta (*“Komm, Hoffnung, laß den letzten Stern”*). Hän taivuttelee Roccon päästämään vangit ulos hetkiseksi, ja he tallustavat epävarmasti raittiiseen ilmaan ja auringonvaloon (*“O welche Lust, in freier Luft”*). Fidelio saa luvan auttaa haudan kaivuussa. Pizarro raivostuu vankien ulkoilusta, ja lähettää kaikki takaisin selleihinsä. Rocco rauhoittaa kuvernöörin puhumalla Florestanin piakkoin koittavasta kuolemasta.

II NÄYTÖS: pimeässä tyrmässä

Florestan on alunperin vangittu hänen saatettuaan kuvernöörin väärinteot yleiseen tietoon. Hän makaa sellissään kahlittuna, mutta tietää tehneensä oikein. Hän saa näyn Leonoresta, joka on tullut enkelinä pelastamaan häntä (*“In des Lebens Frühlingstagen”*). Rocco ja Fidelio tulevat kaivamaan hautaa (*“Nur hurtig fort, nur frisch gegraben”*). Leonore tunnistaa Florestanin, mutta ei paljasta vielä henkilöllisyyttään hänelle vaan antaa sen sijaan leipää ja viiniä, ja puhuu palkkiosta seuraavassa elämässä (*“Euch werde Lohn in bessern Welten”*).

Pizarro saapuu alas tyrmään murha mielessään. Hän kohottaa kätensä tappavaan iskuun, mutta Leonore syöksyy iskun tielle tehden tiettäväksi kuka hän on.

Toivuttuaan yllätyksestä Pizarro aikoo tappaa kummatkin, mutta Leonore uhkaa häntä pistoolilla (*“Er sterbe! Doch er soll erst wissen”*).

Trumpetti ilmoittaa ministerin tulosta. Pizarro kiirehtii vastaanottamaan vierasta, Leonore ja Florestan saavat viimein hetken yhdessä ja syleilevät toisiaan (*“O namenlose Freude!”*). Don Fernando tuo mukanaan veljeydestä ja vapaudesta kertovan viestin: kuninkaan käskystä kaikki vangit on vapautettava. Kun Rocco tuo Florestanin ja Leonoren Don Fernandon eteen, tunnistaa ällistynyt ministeri kuolleeksi luullun ystävänsä. Pizzarron rikokset on paljastettu ja hänet pidätetään. Leonore avaa Florestanin kahleet kaikkien riemuitessa (*“Heil sei dem Tag, heil sei der Stunde”*)

ROOLEISSA

Don Fernando | Sebastian Holecek (baritoni)

Don Pizarro | Tomasz Konieczny (basso-baritoni)

Florestan | Jonas Kaufmann (tenori)

Leonore | Adrienne Pieczonka (sopraano)

Rocco | Hans-Peter König (baritoni)

Marzelline | Olga Bezsmertna (sopraano)

Jaquino | Norbert Ernst (tenori)